

3. Інклюзивна освіта. Посібник для батьків. Досвід Канади: посіб. К.: Паливода А.В., 2012. 120 с.
4. Наказ МОН України від 25.06.2018 р. №693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами». <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi>
5. Климаська Л., Герасим Г., Блей Д. Організаційний розвиток: Тренінговий модуль / За заг. ред. О. Красюкової-Еннз, О. Софій, М. Сварника. Українсько-канадський проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні». К., 2010. 62 с.
6. Лисенко Л. М., Лопатіна Г.О. Діяльність Інклюзивно-ресурсного центру в умовах воєнного стану / Лисенко Л. М., Лопатіна Г.О. // матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Наука III тисячоліття : пошуки, проблеми, перспективи розвитку» (20-21 квітня 2023 року) : збірник тез. Бердянськ : БДПУ, 2023. С. 161-163.

УДК 376.091:005.21]"364"

Раїса Кухтіна,

директор Новожеланівської спеціальної школи № 39

Донецької обласної ради

Наталія Ховякова,

заступник директора з навчальної роботи

Новожеланівської спеціальної школи № 39

Донецької обласної ради

Катерина Федисів,

заступник директора з виховної роботи

Новожеланівської спеціальної школи № 39

Донецької обласної ради

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Запровадження воєнного стану в Україні 24 лютого 2022 року в наслідок повномасштабної збройної російської агресії спричинило значні виклики для системи освіти. Другий рік поспіль освітній процес у Новожеланівській спеціальній

школі № 39 Донецької обласної ради організовано за дистанційною формою навчання, що забезпечує можливості для учнів з особливими освітніми потребами продовжувати здобувати освіту. Разом із тим така форма навчання потребує ще більшого об'єднання спільних зусиль педагогів, учнів та їх батьків заради головної мети – бути школою рівних можливостей для всіх учнів. Працюємо, згуртовуємось, сіємо зерна знань у нових умовах.

Освітнє середовище – це життєвий простір дитини, де вона не просто готується до життя, а живе. У Новожеланівській спеціальній школі № 39 Донецької обласної ради напрацьовано систему методичного забезпечення, що дає можливість систематизувати практичний матеріал та поетапно реалізовувати модель формування комунікативної компетентності здобувача освіти засобами логопедичного супроводу.

Важливе місце в організації корекційно-розвиткового простору дитини з особливими освітніми потребами належить психолого-логопедичному супроводу, що є структурним компонентом загального психолого-педагогічного супроводу.

В умовах воєнного стану, дистанційної форми навчання особливо гостро постає питання вдосконалення системи впровадження інноваційних технологій у практику логопедичного супроводу, пристосування до умов, у яких знаходиться дитина та її родина. Це потребує удосконалення технологій корекції мовлення; пошуку та використання інноваційних методів, інструментів, що мають підвищену ефективність; застосування стимулів, які сприятимуть включенню в роботу збережених психічних функцій та активізують порушені психічні функції.

Сьогоднішні учні – це діти покоління «альфа». Вони зайняті кількома справами одночасно. Дуже мобільні й не уявляють себе без гаджетів. Саме тому в умовах дистанційного навчання інформаційні технології займають провідне місце серед факторів, що формують мотиваційну основу мовлення, надають нові можливості у створенні мотиваційно-активізуючого простору логопедичного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Співпраця вчителів з батьками – це спільна стратегія організації освітнього процесу в Новожеланівській спеціальній школі № 39 Донецької обласної ради в умовах дистанційного навчання. І сьогодні батьки – партнери вчителів, активні учасники логопедичного супроводу під час зборів, консультацій. Саме родина має бути зацікавлена в тому, щоб забезпечити відповідний логопедичний вплив для опанування дитиною потрібними знаннями й уміннями.

Щоб навчання мовлення було цікавим, на уроках використовуються ігрові технології, здоров'язбережувальні та інтерактивні технології, технології моделювання, рухові вправи, технології мнемотехніки та ейдетики. Біоенергопластика – поєднання рухів артикуляційного апарату з рухами кістей рук. Цей метод оптимізує психологічну базу мовлення, сприяє нейрокорекції; покращує діяльність рухового та мовленнєво-рухового аналізаторів; сприяє покращенню настрою, корекції моторної функції мовлення. Метод ейдетики допомагає розвивати в дітей образну уяву та фантазію, використовувати приховані «резерви» дитини за допомогою символів. Використовуючи на уроках символи, діти запам'ятовують не тільки звук, а й образ, що виникає.

Формуючи мотиваційно-активізуючу компетентність здобувача освіти, широко застосовується технологія мнемотехніки, яка допомагає розвитку динамічної координації артикуляційного апарату, прискорює процес автоматизації та диференціації поставлених звуків. Мнемотехніка допомагає учням легко вчити римівки, складати речення, розгадувати загадки та розповідати казки на запропоновану тему.

Кінезіологічні вправи дають можливість залучити ті ділянки мозку дитини, які раніше не були долучені в навчанні. Розвиток міжпівкулевої взаємодії та синхронізація роботи півкуль головного мозку сприяє активізації розумової діяльності, розвитку мовленнєвого рухового аналізатора, покращенню стану звука вимови. Такі вправи допомагають подолати стресові ситуації, поліпшити роботу мозку та всього тіла, сприяють підвищенню мотивації до навчання, гармонійному розвитку особистості та її творчої самореалізації.

Використання інтерактивних технологій допомагає

педагогам школи ефективніше залучати учнів в освітній та виховний процеси. Тим більше, що головним завданням сучасної освіти визначено формування компетентнісно-розвиненої особистості, здатної орієнтуватись у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі. Адже знання в ньому є основним стратегічним ресурсом.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Інклюзивна освіта: теорія та практика : навчально-методичний посібник / [Колектив авторів; За заг. ред. С.П. Миронової]. – Кам'янець Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. – Частина 2. – 184 с.

УДК 373.3/.5.043.2-056.2/.3"364"

Ольга Лисенко,

*в.о. директора, фахівець (консультант) ІРЦ,
практичний психолог комунальної установи
«Інклюзивно-ресурсний центр»
Вугледарської міської ради*

РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ІРЦ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД РОБОТИ КУ ІРЦ ВМР У ВОЄННИЙ ЧАС

Через війну всі сфери управління зазнали змін. Ми відчуваємо негативний вплив війни на всіх: психологічний тиск, перебування на тимчасово окупованих територіях України, за кордоном, відсутність необхідних матеріальних ресурсів: комп'ютерів, доступу до Інтернету, електроенергії тощо.

Попри дію воєнного стану в країні, комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Вугледарської міської ради не припиняла свою діяльність з початку повномасштабної війни та продовжує працювати. З лютого 2022 року центр працює в дистанційному форматі. Згідно зі змінами до положення про інклюзивно-ресурсний центр, у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану робота фахівців